

D 20/10

1 Inledning

Revisorsnämnden (RN) har mottagit en anmälan rörande godkände revisorn A-sons revisionsuppdrag i ett aktiebolag (bolaget) och har därför öppnat detta disciplinärende.

2 Anmälan

Av anmälan framgår följande. Enligt en överenskommelse mellan bolaget och A-son skulle revisionsarvodet uppgå till ca 10 000 – 15 000 kr per år. Den revisionsbyrå vid vilken A-son var verksam fakturerade bolaget 14 850 kr för år 2007, vilket anmälaren ansåg var ”helt ok” då hans handelsbolag ombildades till aktiebolag under det året. Under år 2008 erhöll bolaget en faktura om 36 850 kr från revisionsbyrån. Anmälaren tog genast kontakt med A-son som gick med på att kreditera halva det fakturerade beloppet. Någon kreditering gjordes dock inte trots upprepade påminnelser. I dagarna mellan jul och nyår 2008 fick anmälaren istället en e-postskrivelse från A-son, i vilken han begärde omgående betalning. Anmälaren sökte A-son flera gånger under våren 2009 för att försöka få till stånd en överenskommelse med honom. Han lyckades dock inte få kontakt med A-son. När 2008 års bokslut skulle granskas uppställde A-son krav på betalning av hela det fakturerade revisionsarvodet samt begärde förskott om 25 000 kr som villkor för att han skulle utföra revisionsarbetet.

3 RN:s utredning

A-son har till RN ingett en faktura daterad den 18 juli 2008, om 36 850 kr inklusive mervärdesskatt som revisionsbyrån ställde ut på bolaget avseende bokslutsrevision och deklaration. Fakturan förföll till betalning den 17 augusti 2008. Bolagets årsredovisning för räkenskapsåret 2008 är daterad den 27 maj 2009. Enligt A-sons anmälan till Bolagsverket, daterad den 25 juni 2009, upphörde hans uppdrag som revisor på egen begäran i förtid på grund av utebliven betalning. Den revisor som efterträdde A-son som revisor i bolaget avgav den 9 juli 2009 en revisionsberättelse avseende räkenskapsåret 2008. Revisionsberättelsen avvek från standard-utformningen och innehöll bland annat en upplysning om att årsredovisning inte hade upprättats i sådan tid att det hade varit möjligt att hålla ordinarie bolagsstämma inom sex månader efter räkenskapsårets utgång.

4 A-sons yttranden

A-son har uppgett i huvudsak följande. Han valdes till revisor i bolaget den 15 oktober 2007 och reviderade räkenskapsåret 2007. Innan han tillträdde som revisor önskade företagsledaren en ungefärlig prisuppgift för årlig revision. A-son uppgav att arvodet borde hamna på ca 15 000 kr förutsatt att inget osedvanligt inträffade. Enligt det uppdragsavtal som därefter ingicks med

bolaget skulle arvudet baseras på nedlagd tid. För det aktuella räkenskapsåret krävdes större revisionsinsatser än förväntat. Bolaget övertog verksamhet från ett handelsbolag och det tillkom utredningar och bedömningar, p.g.a. att bolagets verksamhet gick med förlust. År 2007 var således inte ett normalt räkenskapsår, vilket påverkade revisionsarvudet. Bolaget erlade inte betalning trots upprepade påminnelser.

Vid ett möte med företagsledaren under hösten 2008 uppgav denne betalningssvårigheter som skäl till den uteblivna betalningen, vilket föranledde A-son att lova att gå igenom fakturaunderlaget ytterligare en gång. Anmälarens påstående att A-son vid mötet lovade att kreditera ifrågavarande faktura stämmer inte.

Den 28 december 2008 meddelade han företagsledaren att han ”stod fast” vid det ursprungliga fakturabeloppet samt att han var beredd att gå vidare till kronofogdemyndigheten och att, med hänsyn till att bolaget uppgav sig ha betalningssvårigheter, därefter inleda konkursförfarande om han inte erhöll omedelbar betalning. Därefter hade han korrespondens per e-post med företagsledaren som slutade med att denne skrev att han inte ifrågasatte timdebiteringen ”under normala situationer, men som vårt likvidläge är så är detta alldeles för mycket nu”. Eftersom bolaget tidigare hade betalat fakturor upp till 105 dagar efter förfallodagen bedömde A-son under hela våren 2009 att det fanns en möjlighet att bolaget skulle komma att betala den aktuella fakturan och att han skulle utföra revision av bolaget för räkenskapsåret 2008.

Vid ett möte med företagsledaren i juni 2009 uppgav A-son att han av oberoendskäl inte ansåg sig kunna utföra revision av räkenskapsåret 2008 om han inte fick betalt för revisionsarvudet för föregående räkenskapsår. Han begärde även ett förskott för revisionen av räkenskapsåret 2008. Han avgick som revisor i bolaget den 25 juni 2009. Han ansåg sig av oberoendskäl inte kunna kvarstå som bolagets revisor då hans arvode för tidigare års revision under avsevärd tid var förfallet till betalning och då han förväntade sig en rättstvist mot bolaget. Till detta kom hot om anmälan till RN som han uppfattade som skrämselhot.

A-son har till stöd för sina uppgifter till RN ingett utskrift av e-postkorrespondens mellan honom och företagsledaren, daterad den 28 och 29 december 2008 respektive den 4 och 5 januari 2009.

5 RN:s bedömning

Twist om utebliven betalning kan i vissa fall utgöra skäl för en revisor att avgå från ett revisionsuppdrag. Av god revisorssed följer emellertid att en revisor inte utan tungt vägande skäl bör avgå från ett revisionsuppdrag vid sådan tidpunkt att revisionen försvåras eller försenas.¹ Utebliven eller bristande betalning av revisionsarvode kan inte i sig anses utgöra ett sådant skäl.

I ärendet är utrett att A-son redan under hösten 2008 kände till att bolaget hade betalningssvårigheter. I slutet av december samma år meddelade A-son bolaget att revisionsbyrån begärde betalning för hela beloppet och övervägde att vidta olika indrivningsåtgärder. Han kvarstod därefter, under hela första halvåret 2009, i uppdraget utan att utföra något revisionsarbete. Med undantag för två e-postmeddelanden den 28 december 2008 respektive den 4 januari 2009 som besvarades av företagsledaren den 29 december 2008 respektive den 5 januari 2009 hade A-son inte någon kontakt med företrädaren förrän han, nästan sex månader efter utgången av det aktuella räkenskapsåret och efter att bolaget hade avgett årsredovisning, avgick som revisor i bolaget.

RN konstaterar att de skäl som A-son har anfört för att avsäga sig uppdraget i juni 2009 i huvudsak måste ha stått klara för honom redan i samband med hans kontakter med bolaget i

¹ Se RN:s beslut den 26 maj 1998, dnr 1996-1288 (D 15/98 i RN:s praxissamling) samt RN:s beslut den 24 januari 2005, dnr 2004-658 och dnr 2004-789 (D 4/05 och D 5/05 i RN:s praxissamling).

slutet av december 2008. Han skulle därför, om det inte fanns tunga skäl för att kvarstå, ha av sagt sig uppdraget som revisor i bolaget vid denna tidpunkt. Vad A-son har anfört om att han genom att avvakta med att avsäga sig revisions-uppdraget ville ge bolaget en möjlighet att betala den aktuella fakturan utgör inte ett sådant skäl som kan föranleda en annan bedömning. Den sena avgången – i detta fall i juni 2009 – innebar att revisionen försvårades och försenades. Han har härigenom åsidosatt sina skyldigheter som revisor och ska därför meddelas en disciplinär åtgärd. RN finner att erinran är en tillräcklig åtgärd.

Med stöd av 32 § andra stycket revisorslagen (2001:883) meddelar RN A-son erinran.

Ärendet har avgjorts av RN genom dess tillsynsnämnd. I beslutet har deltagit hovrättspresidenten Sten Andersson, ordförande, hovrättspresidenten Gunnel Wennberg, vice ordförande, rättschefen Vilhelm Andersson, advokaten Annika Boström, auktoriserade revisorn Bertel Enlund, direktören Per-Ola Jansson, skattejuristen Kerstin Nyquist, enhetschefen Bertil Sjöo och auktoriserade revisorn Anita Österholm. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt närvarit direktören Peter Strömberg, chefsjuristen Adam Diamant, revisionsdirektören Anders Holm samt avdelningsdirektören Marie Renström som har föredragit ärendet.